

LISAVÄLJAANNE VOLIKOGU TÖÖST

Kokkuvõte volikogu tööst

Neli volikogu tööaastat on jõudnud lõpusirgele ning tehtust tuleb teha kokkuvõte. Alljärgnevad kirjaread on volikogu esimehe poolt kirjapandud mõtted, mis ei saa olla sajabrotsendiline tõde, kuid enamuses faktidega tõestatav kokkuvõte volikogu tegevusest nelja aasta jooksul.

Alustan mõningate müütide või pigem levinud valede ümberlükkamisega. Ei pea paika väide, et volikogus tegi kõik otsused üks erakond. Volikogu otsused võetakse vastu hääletamise teel ja kuna volikogu koosseis on algusest peale olnud 4+2+2+1, siis ei ole ühelgi volikogus esindatud nimekirjal hääleteenamust. Volikogu esimehena julgen kinnitada, et selline jõudude vahekord sunnib kõikidel otsustajatel oma seisukohti hästi põhjalikult selgitama ja vähendab olukorra tekkimist, kus kellegi erahuvi on kõrgemal kui meie kogukonna üldine huvi.

Levima on hakanud arvamus, et teederahad on kulutatud kõik Mõniste küla sisetee remondiks. Õige on see, et viimasel kahel aastal oleme teadlikult riigi poolt eraldatud raha kokkuhoidlikult kulutanud, et saaksime mõned külasisesed teed püsivalt tolmuvabaks teha ja selle probleemi pikemaks ajaks unustada. See summa, mis kulus sellel aastal asulasiseste teede pindamiseks ja tolmuvabaks muutmiseks on umbes pool rahast, mis saadi teederahastamise tippaastal. Asulasisesed teed ei ole rohkem rahastatud kui küla ja metsateed.

Nüüd nelja aasta jooksul olulisematest tegemistest lähemalt. Volikogu koosseis tervikuna ei ole kartnud olla ebapopulaarne ja on nelja aasta jooksul vastu võtnud eelarved, mis on teinud võimalikuks vajalike investeeringute tegemise, millest olulisemad on: hajaasustuse veeprogrammi kaasrahastamine, Mõniste, Saru, Kuutsi puhas vesi, Mõniste Teenusekeskus, kooli söögisaali renoveerimine. Nelja aasta jooksul ei ole vald juurde laenanud mitte ühtegi eurot. Pigem oleme planeerinud vähendada Rahvamaja renoveerimisega seotud graafikujärgsele, selle aasta kapitalirendi põhiosa maksele, mis on 19 808 EUR, lisaks põhisumma tasumist 12 279 EUR ulatuses. Peab tunnistama, et kõik see on saanud sündida vaid tänu vallavalitsuse, hallatavate asutuste ja volikogu eelarve- ja majanduskomisjoni põhjalikule tööle, mida nad eelarvete koostamisel nelja aasta jooksul on teinud. Volikogu esimehena tänan vallavalitsust ja hallatavate asutuste juhte, et nad on olnud vastutustundlikud ja täitnud võimalikult püüdliselt kokkuleppeid eelarve kulude ja tulude osas, mis on vajalikud eelarve tasakaalus hoidmise seisukohalt.

2009. aastal kui volikogu alustas tööd, tuli teha terve rida vajalikke, kuid samas valusaid otsuseid, et püüda tasakaalustada valla eelarve tulusid ja kulusid. Majanduskriis ja mõneti ka meie endi poolt vähese tähelepanu pööramine olukorra tõsidusele, sundisid tühistama terve rea volikogu määruseid, mille alusel esitatud avalduste rahuldamiseks puudus rahaline kate. Samaaegselt võeti vastu otsus vähendada volikogu töö eest saadavat hüvitist poole võrra. Lõpetati puhkuse kompensatsioonide maksmine valla eelarvest palka saavatele töötajatele, kelleks olid: vallaametnikud, hallatavate asutuste juhid, töötajad. Selle tagajärjel vähenes nende inimeste reaalne sissetulek ühe kuupalga võrra. Otsustati kohaldada ühekordselt palgata puhkuse päevi, korraldati ümber mõned töökohad, sealhulgas tuli loobuda abivallavanema ametikoha täitmisest. Kogu eelarve kulude osale tehti põhjalik analüüs ja kaaluti, millised kulutused on möödapääsmatult vajalikud valla asutuste töö normaalseks jätkamiseks ja millised olid nii-öelda „õhutekitajad“.

Selge on see, et nii põhjalike ja rohkearvuliste muutuste, kokkuhoiumeetmete rakendamine lühikese ajaperioodi jooksul tekitab paljudes pahameelt. Samas ei olnud meil valikut, sest raha juurde laenata ei lubanud Rahandusministeeriumi määrus, mis kehtestas laenu piirmäära kohalikele omavalitsustele. Nüüd kui kõige raskemad ajad on seljataha jäänud, on heameel tõdeda, et saime hakkama ilma laenukoormat suurendamata, kuid lõpetame oma nelja-aastase tööperioodi täielikult tasakaalus eelarvega.

LISAVÄLJAANNE VOLIKOGU TÖÖST

Veel tahan positiivse poole pealt ära märkida asjaolu, et vaatamata raskustele, leidsime vahendid ja inimesed enda kesktelt, et valmis saada valla üldplaneering, arengukava, hooldada pargid, hoida vallateede olukord heas ja kohati rahuldavas seisukorras ning teha palju muid toimingud, mis valla igapäevaelu kulgemise seisukohalt tähtsad on. Olime osalised ühisprojektis naabritega Lätist. Tänu selles projektis osalemisele sai Rahvamaja uued pillid, korraldati ühislaat nii Mõnistes kui Apes ja meie inimestele avanes palju võimalusi erinevatel koolitustel osalemiseks. Iseasi on see kui aktiivsed kaasalööjad me olime. Toimuma hakkasid vallajuhtide iga aastased kohtumised valla erinevate piirkondade inimestega. Nendel kohtumistel osales üllatavalt palju inimesi, kes said vallajuhtidega vahetult suhelda, arvamusi avaldada, ettepanekuid teha. Meie hulgas on palju toredaid inimesi, kes on teinud vabatahtlikult tasustamata tööd, on neid kes tegid annetusi ja seejuures soovisid tagasihoidlikult anonüümseks jääda. On palju inimesi, kes elavad kodukohast eemal, kuid on registri järgi meie elanikud, mistõttu laekub nende poolt makstud tulumaksu osa meie eelarvesse. Tänud kõigile, kes on kaasa aidanud valla heale käekäigule! Tänud vallavanemale, vallaametnikele, hallatavate asutuste juhtidele, kes vaatamata väikesearvulisele koosseisule on hakkama saanud igapäevaste tööülesannetega ja suutnud ellu viia kõik alustatud projektid.

Nüüd sellest, millised tegevused on jäänud tahaplaanile, kuid oleks vajanud rohkem tähelepanu ja sellest, mis läks halvasti. Panustasime palju rajatistesse ja ehitistesse, kuid pehmemad tegevused – MTÜ-d, külaseltsid, mõned traditsioonilised üritused, uued algatused jäid vajaliku toetuseta ja tähelepanuta. Teenusekeskus on valmis ehitatud, kuid me ei ole suutnud käivitada veel kõiki teenuseid, mida planeerisime selles majas meie inimestele pakkuda. Koostöö Taheva ja Varstu vallaga ei edenenu nii hästi kui lootsime. Üheks põhjuseks, miks nii läks, on vallasiseste probleemide lahendamisele keskendumine, mis nõudis palju aega ja pühendumist nii volikogult kui ka valitsuselt. Tuleb tunnistada, et mõningate otsusteni jõudmisel tuli läbida pikk tee, mille käigus vaieldi tuliselt, öeldi seda, mida poleks vaja olnud öelda. Koostöö erinevate valla asutuste ja inimeste vahel mõningatel juhtudel ei toimi, on möödarääkimisi ja muid arusaamatusi, mida vähendades saavutaksime kogukonna jaoks parema tulemuse. Meie kogukonnasiseseid suhteid kannatavad kui levitame pooltödesid, valesid, räägime asjadest, mille tähendust me ei ole enda jaoks selgeks teinud, hiilime kõrvale vastutusest, jne.

Lõpetuseks tahan jääda positiivseks. Loodan, et tehtud investeeringud andsid valla arengule veidi hoogu juurde ja soovin, et meil jätkuks tahet ja kannatust, küll väikeste sammukestega, aga sihikindlalt liikudes püsida karmis konkurentsitasemel, mis tagab tänapäeva inimesele Mõniste vallas elades rahulolu ja hea enesetunde.

Kaino Zilmer
Mõniste Vallavolikogu esimees